

Sociaal Beleidskader burgemeesters

Aan: De burgemeesters

De commissarissen van de Koningin

De leden van het Georganiseerd Overleg burgemeesters

Kenmerk: 2009-0000296774

Datum: 15 juli 2009

Onderwerp: Sociaal Beleidskader burgemeesters

Doelstelling: Informatie over beleid

Juridische grondslag: Rechtspositiebesluit burgemeesters

Relaties met andere circulaire: 16 december 2005, nr. 2005-327512

Ingangsdatum: 1 januari 2010

Geldig tot: Zie onder 1 van het Sociaal Beleidskader burgemeesters

Hierbij doe ik u toekomen het geactualiseerde Sociaal Beleidskader burgemeesters per 1 januari 2010.

Het Sociaal Beleidskader burgemeesters geeft de uitgangspunten weer voor het handelen ten opzichte van burgemeesters die als gevolg van een gemeentelijke herindeling werkloos (dreigen te) worden. Het Sociaal Beleidskader burgemeesters is een uitwerking van artikelen uit het Rechtspositiebesluit burgemeesters en scheidt om die reden geen zelfstandige aanspraken. Wel zijn enige flankerende voorzieningen opgenomen die niet in het Rechtspositiebesluit burgemeesters zijn opgenomen, zoals de mogelijkheid van begeleiding naar een andere werkkring.

De geldigheid van het huidige Sociaal Beleidskader burgemeesters verstrijkt per 1 januari 2010. De actualisering van het Sociaal Beleidskader burgemeesters betreft met name aanpassingen aan de huidige regelgeving en aan de ontwikkelingen sinds 2005/2006, zoals wijziging van de regelgeving over de FPU, de hypothecaire geldlening en de ziektekostenvoorziening. Over dit Sociaal Beleidskader is in het Georganiseerd Overleg burgemeesters overeenstemming bereikt.

Deze circulaire geldt vanaf 1 januari 2010 tot 1 januari 2012 en kan stilzwijgend twee keer met één jaar worden verlengd. Deze geldigheidsduur geldt tenzij er ontwikkelingen zijn die een aanpassing noodzakelijk maken. Als het wetsvoorstel wordt aanvaard waarin wordt geregeld dat burgemeesters onder de sociale zekerheidsaanspraken van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) worden gebracht, is dit aanleiding om het Sociaal Beleidskader aan te passen.

Deze circulaire wordt in de Staatscourant gepubliceerd.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
voor deze:
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Es.*

CIRCULAIRE SOCIAAL BELEIDSKADER BURGEMEESTERS BIJ HERINDELING

1. Inleiding

Dit Sociaal Beleidskader geeft de uitgangspunten weer voor het handelen ten opzichte van burgemeesters die als gevolg van een gemeentelijke herindeling werkloos (dreigen te) worden. Het Sociaal Beleidskader is van toepassing op door de Kroon benoemde burgemeesters van gemeenten die volgens een vigerend herindelingsplan, neergelegd in een wettelijke regeling, zullen worden opgeheven waardoor de burgemeesters in een uitkeringssituatie (dreigen te) geraken.

Deze burgemeesters kunnen rekenen op bijzondere aandacht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de commissaris van de Koningin voor hun -rechtspositionele- belangen. Het onderhavige Sociaal Beleidskader geldt tot 1 januari 2012 en kan stilzwijgend twee keer met één jaar worden verlengd. Deze geldigheidsduur geldt tenzij er ontwikkelingen zijn die een aanpassing noodzakelijk maken. Als het wetsvoorstel wordt aanvaard waarin wordt geregeld dat burgemeesters onder de sociale zekerheidsaanspraken van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers worden gebracht, is dit aanleiding om het Sociaal Beleidskader aan te passen. De circulaire van 16 december 2005 (nr. 2005-327512) wordt gelijktijdig met de invoering van deze circulaire ingetrokken.

2. Het wettelijke kader

Het Rechtspositiebesluit burgemeesters regelt het wettelijke kader van aanspraken van burgemeesters die als gevolg van een gemeentelijke herindeling werkloos (dreigen te) worden. De aanspraken staan verwoord in de volgende artikelen: artikel 16, derde lid (ambtstoelage), artikel 17a, eerste en tweede lid (waarneming na ontslag), artikel 28, derde lid (gratificatie), artikel 31, eerste lid (verhuiskostenvergoeding), artikel 46 (toepasselijkheid Besluit bovenwettelijke uitkeringen sector Rijk), artikel 46b, eerste lid (uitkeringslasten Rijk), artikel 46c (aanvulling FPU), artikel 46d (kosten (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkeringen ten laste van het Rijk), artikel 46e (extra uitkering) en artikel 46f (waarneming en extra uitkering).

Het onderhavige Sociaal Beleidskader is een uitwerking van bovengenoemde artikelen uit het Rechtspositiebesluit burgemeesters. Dit beleidskader schept aldus geen zelfstandige aanspraken. Wel zijn enige flankerende voorzieningen opgenomen die niet in het Rechtspositiebesluit burgemeesters zijn opgenomen, zoals de mogelijkheid van begeleiding naar een andere werkkring.

3. Centrale vacaturemelding

De Minister draagt door tussenkomst van de commissarissen van de Koningin zorg voor een overzicht van opengestelde vacatures waarop u kunt reageren. De vacatures zijn te vinden op www.minbzk.nl/openbaar_bestuur/politieke_ambtsdragers/burgemeesters/vacatures_en_benoemingen. Ook is op deze site een overzicht opgenomen van toekomstige, nog niet opengestelde burgemeestersvacatures. Met de betrokken burgemeester pleegt de commissaris van de Koningin in een zo vroeg mogelijk stadium overleg over zijn of haar mogelijkheden en verwachtingen voor de toekomst. Bij vacatures wordt door de commissaris van de Koningin bijzondere aandacht geschonken aan de sollicitaties van uit een herindelingsgebied afkomstige, zittende burgemeesters.

De commissaris van de Koningin houdt voorts bij de aanstelling van een waarnemend burgemeester (zie het gestelde onder punt 7 van deze circulaire) nadrukkelijk rekening met de belangen van burgemeesters die als gevolg van gemeentelijke herindeling een werkloosheidsuitkering ontvangen. De commissarissen van de Koningin onderhouden onderling en met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties contact en stemmen hun beleid voortvloeiende uit dit Beleidskader op elkaar af.

4. Bemiddeling en begeleiding

Bij het vinden van een passende functie voor de door herindeling ontslagen burgemeester buiten de sfeer van het ambt kunnen bemiddeling, begeleiding en advisering een rol spelen. Indien in het overleg tussen de commissaris van de Koningin en de burgemeester de gezamenlijke conclusie luidt dat externe begeleiding bij het vinden van een andere werkkring een reële optie is, legt de commissaris van de Koningin een dergelijk voorstel aan de minister voor, met het verzoek om de daaraan verbonden kosten (tot max. ca. € 5.000,-) ten laste van het Rijk te nemen.

5. Aanvullende oriëntatie/scholing

Een burgemeester voor wie een aanvullende oriëntatie dan wel het volgen van een studie naar eigen oordeel en dat van de commissaris van de Koningin in de rede ligt in verband met een mogelijke andere werkkring in de toekomst, wordt na instemming van de minister daartoe in de gelegenheid

gesteld. De daaraan verbonden kosten komen voor rekening van het Rijk.

6. Financiële voorzieningen

De inspanningen, gericht op een nieuwe benoeming of het aanvaarden van een functie buiten de sfeer van het burgemeestersambt, vormen geen garantie voor het slagen in dit streven.

De burgemeesters die als gevolg van opheffing van hun gemeenten eervol ontslag krijgen, ontlenen hun rechten aan de Werkloosheidswet, het Besluit bovenwettelijke uitkeringen sector Rijk en het Rechtspositiebesluit burgemeesters.

6.1 Basisuitkering bij ontslag

De burgemeester die als gevolg van gemeentelijke herindeling werkloos wordt, heeft recht op een WW-uitkering en een bovenwettelijke uitkering op grond van het Besluit bovenwettelijke uitkeringen bij werkloosheid voor de sector Rijk, met dien verstande dat gedurende het eerste jaar een uitkering van 100%, vervolgens 6 maanden 80% en daarna 70% van het voor hem geldende dagloon wordt genoten.

Het regime van de WW is op de burgemeesters van toepassing. De uitvoering van de WW is volledig de verantwoordelijkheid van het UWV WERKbedrijf waar ook feitelijke informatie over aanspraken (hoogte en duur van de uitkering) kan worden verkregen. Ook kunt u daar informatie krijgen over de gevolgen voor de uitkering in verband met eventuele nevenfuncties en van het aanvaarden van een nieuwe, eventueel tijdelijke, functie. Ook in de periode voorafgaande aan de herindeling kunnen burgemeesters die rekening moeten houden met de mogelijkheid door herindeling hun functie te verliezen, zich door het UWV WERKbedrijf laten informeren over de algemene regelgeving en uitvoeringsaspecten maar ook over hun individuele aanspraken. Verder is nog van belang hetgeen geregeld is over de sollicitatieplicht.

6.2 Seniorenregeling

De burgemeester die op de dag van de herindeling 55 jaar of ouder is, geniet op grond van artikel 46, eerste lid onder c en d, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters een werkloosheidsuitkering. Gedurende het eerste jaar ontvangt de burgemeester een uitkering van 100%, daarna 6 maanden 80% en vervolgens 75% van het voor hem geldende dagloon.

Voor burgemeesters die op de datum van realisatie van de gemeentelijke herindeling 58 jaar of ouder zijn zal de volgende regeling gelden. De ontslagen burgemeester geniet een werkloosheidsuitkering tot 65-jarige leeftijd. Het eerste jaar ontvangt de burgemeester, een uitkering van 100% gedurende het tweede jaar geldt een percentage van 90% en gedurende de resterende periode bedraagt de hoogte van de uitkering 75% van het voor hem geldende dagloon.

6.3 Minimumduur bovenwettelijke uitkering

De burgemeester die ontslagen wordt wegens opheffing van zijn of haar gemeente heeft ten laste van het Rijk, met inachtneming van het bepaalde onder punt 6.1, recht op een bovenwettelijke uitkering (BW) voor tenminste twee jaren.

De uitvoering van de BW is opgedragen aan Loyalis Maatwerkadministraties. Daar kan ook feitelijke informatie over aanspraken (hoogte en duur van de uitkering) worden verkregen. Het regime van de BW is op de burgemeesters van toepassing.

Het regime van de BW kan gevolgen hebben voor de uitkering in verband met eventuele nevenfuncties en bij het aanvaarden van een nieuwe, eventueel tijdelijke, functie.

Ook in de periode voorafgaande aan de herindeling kunnen burgemeesters die rekening moeten houden met de mogelijkheid door herindeling hun functie te verliezen, zich al door Loyalis Maatwerkadministraties laten informeren over de algemene regelgeving, uitvoeringsaspecten en over hun individuele aanspraken.

6.4 FPU-uitkering bij 61 jaar of ouder

De FPU-regeling is op 1 januari 2006 afgeschaft. Er geldt wel een overgangsrecht voor degenen die geboren zijn vóór 1950. Een belangrijke voorwaarde om van de FPU-regeling te kunnen gebruikmaken is dat de burgemeester op 1 april 1997 deelnemer was in de ABP-regeling en dat daarna onafgebroken is gebleven.

De FPU is afgeschaft voor iedereen die geboren is ná 1949.

Voor nadere informatie over de FPU-regeling kan contact worden opgenomen met de contactpersonen APG die onder punt 8 zijn genoemd.

6.5 Ambtstoelage

Met ingang van de datum van ontslag vervalt de ambtstoelage van de burgemeester omdat deze strekt tot vergoeding van de aan het ambt verbonden onkosten. Daar de gewezen burgemeester in het algemeen niet onmiddellijk zal verhuizen en op grond van zijn voorheen beklede positie toch nog met een aantal kostenposten wordt geconfronteerd, ontvangt hij, conform artikel 16 Rechtspositiebesluit burgemeesters, voor een periode van drie maanden de helft van de ambtstoelage waarop hij voorheen aanspraak kon maken. Het bedrag wordt in één keer door de nieuwgevormde gemeente die als rechtsopvolger van de opgeheven gemeente geldt, aan de burgemeester uitgekeerd.

6.6 Hypothecaire geldlening

Sinds 1 januari 2009 is het niet meer mogelijk dat de gemeente een hypothecaire lening verstrekt aan haar ambtenaren, en dus ook niet aan de burgemeester. Deze mogelijkheid is ongedaan gemaakt in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido). In artikel 2, vierde lid, is bepaald: 'Openbare lichamen sluiten ten gunste van personeel of politieke ambtsdragers van openbare lichamen geen contracten met betrekking tot hypothecaire leningen of garanties op de verstrekking van hypothecaire leningen door andere financiële instellingen.' Verbintenissen die voor deze datum zijn afgesloten, zijn (natuurlijk) wel in stand gebleven. Indien de burgemeester op de dag van zijn ontslag deelneemt aan een gemeentelijke hypothecaire geldlening, geeft de minister toepassing aan artikel 36, derde lid, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters en wordt deze ten laste van de nieuwgevormde gemeente die als rechtsopvolger van zijn vroegere gemeente geldt, voortgezet, tot op het moment dat betrokkene een andere functie aanvaardt dan wel verhuist.

6.7 Ziektekostenvoorziening

De ziektekostenverzekering bestaat uit een nominale premie en een inkomensafhankelijke bijdrage. De inkomensafhankelijke bijdrage bedraagt een percentage van het bijdrage-inkomen. Het bijdrage-inkomen is gemaximeerd. De inkomensafhankelijke bijdrage en maximum van het bijdrage-inkomen waarover de bijdrage wordt ingehouden, worden jaarlijks vastgesteld. De inkomensafhankelijke bijdrage wordt ingehouden op beide uitkeringen. Als er teveel inkomensafhankelijke uitkering is ingehouden, corrigeert de Belastingdienst dit na afloop van het kalenderjaar. Het teveel ingehouden bedrag wordt verrekend met de uitkering.

De inkomensafhankelijke bijdrage krijgen de burgemeesters, die gebruik maken van de WW/BW-uitkering, vergoed van de uitkeringsinstantie.

6.8 Verhuiskostenregeling

De burgemeester die wegens opheffing van zijn gemeente binnen de termijn van een jaar verhuist dan wel gedurende dat jaar aannemelijk kan maken binnen een redelijke termijn naar elders te zullen verhuizen, geniet ten laste van de nieuwgevormde gemeente een tegemoetkoming in de kosten van de verhuizing conform artikel 31 van het Rechtspositiebesluit burgemeesters en artikel 3 van de Regeling rechtspositie burgemeesters.

De tegemoetkoming in de kosten van verhuizing bestaat uit een aantal componenten. De burgemeester kan aanspraak maken op een bedrag voor transportkosten (werkelijke kosten), een vergoeding voor dubbele woonlasten (gedurende maximaal 4 maanden en maximaal € 272,27 per maand) en een vergoeding voor alle andere direct uit de verhuizing voortvloeiende kosten tot een maximum van € 5.445,-.

Tussentijdse opslagkosten en de kosten voor het in- en uitpakken van breekbare zaken vallen bij voorbeeld onder de 'andere direct uit de verhuizing voortvloeiende kosten'. Dat de fiscus een hogere vergoeding mogelijk maakt dan € 5.445,- betekent overigens niet dat een hoger bedrag aan overige kosten aan de burgemeester mag worden toegekend. Het Rechtspositiebesluit burgemeesters en de Regeling rechtspositie burgemeesters zijn bepalend.

6.9 Gratificatie

Aan de burgemeester die wegens opheffing van de gemeente een werkloosheidsuitkering geniet en binnen vijf jaar na datum van ontslag, doch voor het 70e levensjaar, recht zou hebben op een gratificatie wegens 12 1/2 jarige vervulling van het burgemeestersambt in één of meer gemeenten en/of wegens 25, 40, of 50 jaren in overheidsdienst, wordt bij zijn afscheid en ten laste van de nieuwgevormde gemeente die als rechtsopvolger van zijn laatste gemeente geldt, een jubileumgratificatie toegekend ter grootte van een in verhouding tot de doorgebrachte diensttijd evenredig gedeelte van waarop hij bij voortzetting van zijn functioneren aanspraak zou kunnen maken. Dit volgt uit artikel 28 en 29 van het Rechtspositiebesluit burgemeesters.

7. Waarneming

Op grond van artikel 78 van de Gemeentewet kan door de commissaris van de Koningin worden voorzien in een waarnemend burgemeester. Voor het tijdelijk vervullen van het burgemeestersambt zal door de commissaris van de Koningin in eerste instantie een beroep dienen te worden gedaan op burgemeesters die een (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkering ontvangen. Van deze potentiële waarnemers wordt door de Kabinetcheffes van de commissarissen van de Koningin een registratie bijgehouden en de benodigde informatie aangeleverd om de lijst up to date te houden. Bij de aanstelling van waarnemers zal door de commissarissen van de Koningin in beginsel een keuze worden gemaakt uit deze lijst.

Vooraf voor burgemeesters die als gevolg van een gemeentelijke herindeling hun baan verliezen is waarnemerschap een belangrijk onderwerp. In het onderstaande zal daarom uitgebreid op dit onderwerp worden ingegaan.

7.1 Vergoeding bij waarneming

Het Rechtspositiebesluit burgemeesters maakt onderscheid tussen een waarnemingsduur van naar verwachting korter dan een jaar en een waarnemingsduur van naar verwachting van een jaar of langer.

In artikel 17, derde lid, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters is de rechtspositie aangegeven voor waarnemend burgemeesters die aangesteld zijn voor een periode korter dan een jaar. In artikel 17, vierde lid, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters is de rechtspositie aangegeven van de waarnemend burgemeesters die is aangesteld voor een periode langer dan één jaar.

7.2 Loonaanvulling

De in het kader van een gemeentelijke herindeling ontslagen burgemeester, die gaat waarnemen in een gemeente waaraan een lagere bezoldiging is verbonden dan de laatstgenoten bezoldiging in de heringedeelde gemeente, heeft recht op een aanvulling op de bezoldiging op grond van artikel 17a, tweede lid, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters tot de oorspronkelijke bezoldiging gedurende de periode waarin die waarnemingsfunctie wordt bekleed. Deze aanvulling vormt een onderdeel van de bezoldiging en wordt door de betreffende waarnemingsgemeente uitbetaald. De kosten worden in rekening gebracht bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

7.3 Hervatting uitkering na waarnemerschap

Indien de ontslagen burgemeester, die een werkloosheidsuitkering ontvangt, door de commissaris van de Koningin als waarnemer is aangesteld, wordt diens bovenwettelijke werkloosheidsuitkering bij ontheffing van de waarneming hervat alsof het waarnemerschap niet zou hebben plaatsgevonden (artikel 17a, tweede lid, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters).

7.4 Ambtstoelage bij waarneming

De waarnemend burgemeester heeft aanspraak op een bedrag ter grootte van de helft van de ambtstoelage over een periode van een jaar. Wanneer de waarneming zonder onderbreking ten minste 1 jaar heeft geduurd, wordt op grond van het vijfde lid van artikel 17 van het Rechtspositiebesluit burgemeesters met terugwerkende kracht tot en met de ingangsdatum van de waarneming alsnog de volledige ambtstoelage toegekend.

7.5 Woon-werkverkeer

De waarnemend burgemeester ontvangt op grond van artikel 32, eerste lid, onder a, van het Rechtspositiebesluit burgemeesters jo. artikel 5, tweede lid van de Regeling rechtspositie burgemeesters een vergoeding voor het gebruik van de eigen auto voor woon-werkverkeer van € 0,37 per kilometer.

7.6 Pensiekkosten

Bij waarneming naar verwachting langer dan één jaar kan aan de waarnemend burgemeester ten laste van de gemeente een pensiekkostenvergoeding worden verleend overeenkomstig artikel 17 en artikel 31 van het Rechtspositiebesluit burgemeesters en artikel 4 van de Regeling rechtspositie burgemeesters.

Per maand is de vergoeding een bedrag van maximaal 90 procent van de gemaakte pensiekkosten tot ten hoogste 50 procent van de bezoldiging;

Voor reiskosten tussen de woonplaats en de plaats van verblijf gelden de kosten voor het gebruik van

het openbaar vervoer of bij gebruik van een eigen personenauto, een bedrag van € 0,15 per afgelegde kilometer.

Dat de fiscus een hogere vergoeding mogelijk maakt dan € 0,15 betekent niet dat een hoger bedrag aan overige kosten aan de burgemeester mag worden toegekend. Het Rechtspositiebesluit is bepalend.

8. Pensioenopbouw in de uitkeringsituatie

Gedurende de tijd dat een uitkering op grond van de Werkloosheidswet is toegekend ter zake van werkloosheid ontstaan door ontslag uit een dienstverhouding bij een bij APG (Algemene Pensioengroep NV) aangesloten werkgever wordt de pensioenopbouw tot het bereiken van de leeftijd van 62 jaar voor 37.5% voortgezet. Het betreft hier de reguliere pensioenopbouw volgens Pensioenreglement Stichting Pensioenfonds ABP.

De burgemeester kan bij het APG voor eigen rekening bijsparen tot 50%, 75% of 100%. De keuze voor bijsparen moet binnen 6 maanden na ontslag worden gemaakt.

Sinds 1 januari 2001 is voor (herindelings) burgemeesters de Regeling FVP van kracht. Deze wordt uitgevoerd door de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP) te Amsterdam.

Op grond van de Regeling FVP krijgen werknemers, die op de eerste werkloosheidsdag 40 jaar of ouder zijn, na afloop van de loongerelateerde periode van de WW een eenmalige premiebijdrage van de Stichting FVP ten behoeve van de opbouw van hun ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Deze bijdrage wordt aan het pensioenfonds, in casu het APG, overgemaakt. Het APG wendt de FVP-bijdrage aan voor de opbouw van ouderdoms- en nabestaandenpensioen. De bijdrageregeling van FVP is eindig. Omdat de financiële middelen van de Stichting FVP op termijn ontoereikend zijn, komen werknemers die met ingang van 1 januari 2011 WW-gerechtigd worden niet meer in aanmerking voor een bijdrage uit de FVP-regeling.

Het verdient aanbeveling om ingeval van (voorzienbaar) ontslag met recht op uitkering contact op te nemen met APG voor nadere informatie over de verdere pensioenopbouw. Dit geldt eveneens voor de mogelijkheid om van de FPU-regeling gebruik te maken.

Contactpersonen APG: Nico van Es (045-5795235), Ton Plummen (045-5793645) en Martin van Zanen (045-5793474).